

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 ว่าด้วยเรื่องสิทธิ และหน้าที่ทางการศึกษา มาตรา 10 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอภาคกันโดยได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล ด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสรับ การศึกษา ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษและพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้มุ่งเน้นความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการได้รับการศึกษาและมีสิทธิ ที่จะได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยในมาตรา 8 วรรค 3 ได้กำหนดว่า ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อมระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ (เกยูร วงศ์ก้อม, 2548, หน้า 5) การพัฒนาประชากร หรือสมาชิกของสังคมให้มีคุณภาพ และสามารถสนองต่อความต้องการของแต่ละบุคคลได้จัดบริการ เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคมที่จะสามารถเรียนรู้ได้ รับรู้ได้ จำเป็นต้องยอมรับความจริงบางประการของลักษณะประชากร หรือสมาชิกของสังคม โดยทั่ว ๆ ไป สังคมมักจะหรือปฏิบัติตามได้ อย่างไรก็ตามสังคมก็ได้ทอดทิ้งสมาชิกส่วนน้อยของสังคม เพราะตระหนักถึงการเป็นทรัพยากรของสังคม ที่สังคมพึงได้รับประโยชน์จากสมาชิกเหล่านี้ ดังนั้นจึงมีการ จัดการศึกษาเฉพาะสมาชิกส่วนน้อยขึ้น เรียกโดยทั่วไปว่า “การศึกษาพิเศษ” (สุริดา หอวัง, 2549, หน้า 124) ประเทศไทยมีการจัดการศึกษาให้กับคนพิการในลักษณะการเรียนร่วมและ การศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการ แต่ก็ถือว่าประเทศไทยนั้นได้พยายามจัดการศึกษาให้เด็กโดย สนับสนุนสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลือทางการศึกษาเพื่อให้เกิดการเท่าเทียม ทางการศึกษาอย่างแท้จริง (กรรณวิภา หงษ์งาม, 2552, หน้า 2) ปัจจุบันมีคนพิการเข้าศึกษา ในระดับอุดมศึกษาจำนวนหนึ่งและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้อง ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างทั่วถึงและครบถ้วนทุกประเภทความพิการ (โครงการ ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550) สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ ยังไม่ได้จัดบริการสนับสนุนเพื่อรองรับนักศึกษาพิการอย่างครบถ้วน ถึงแม้จะมีนโยบาย ตามยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เป็นแนวปฏิบัติอยู่บ้าง แต่ยังมีนโยบาย แผนงานหรือโครงการในระดับ สถาบันที่จะจัดบริการการศึกษา และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การจัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการในสถาบันระดับอุดมศึกษาดังกล่าว ยังจำเป็นต้อง มีการพัฒนารูปแบบสำหรับการปฏิบัติต่อไป (วิทยาลัยราชสุตา, 2548)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เริ่มรับนักศึกษาที่มีความบกพร่อง หรือพิการทางการเห็นเข้าเรียนร่วมครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2529 ซึ่งในขณะนั้นมหาวิทยาลัยแห่งนี้ยังเป็นวิทยาลัยครู นักศึกษาที่มีความบกพร่องหรือพิการรายแรกเป็นนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็นโดยขณะนั้น มูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์เป็นผู้ให้การสนับสนุน ด้วยการส่งครูสอนเสริมมาเป็นผู้บริการนักศึกษาในกลุ่มดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า เป็นโครงการนำร่องในการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการเรียนร่วมของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ สำหรับการเรียนร่วมของนักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตก็มีมาตั้งแต่ยังเป็นวิทยาลัยครูเช่นกัน โดยเปิดโอกาสให้เข้าเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพด้านการเรือน แต่ในขณะนั้นยังมีระบบสนับสนุนทางการศึกษาที่ไม่ชัดเจน โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะใช้ความสามารถและการช่วยเหลือตนเองในการเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ได้รับนักศึกษาที่มีความบกพร่องหรือพิการเข้าเรียนร่วมในสาขาการศึกษาพิเศษ และได้รับนักศึกษากลุ่มดังกล่าวเข้าเรียนร่วมในปีต่อ ๆ มา โดยให้บริการสนับสนุนสำหรับนักศึกษากลุ่มดังกล่าว เช่น หนังสือเสียง หนังสืออักษรเบรลล์ ล่ามภาษามือ เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2541 หลักสูตรการศึกษาพิเศษ (ศูนย์การศึกษาพิเศษในขณะนั้น) ได้จัดจ้างล่ามภาษามือและเริ่มมีการให้บริการนักศึกษาที่มีความบกพร่องหรือพิการอย่างเป็นรูปแบบ โดยบริการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้ สำหรับฝ่ายบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการเรียนร่วมหรือในนาม ศูนย์ DSS (Disability Support Services Center) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตนั้น ได้เปิดตัวอย่างเป็นทางการในวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ด้วยงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมีโครงการนำร่องนักศึกษาออทิสติกเรียนร่วมในระดับอุดมศึกษาที่เริ่มดำเนินการในปีนั้น ซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน (คู่มือการขอรับบริการ, หน้า 4) ดังนั้น การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทุกประเภทนั้นควรที่จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเป็นอย่างยิ่งอีกทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับผู้ที่มีความบกพร่องได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาและความต้องการของนักศึกษาที่มีความบกพร่องโดยใช้กรณีศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เพื่อจะได้นำเป็นข้อมูลในการสำรวจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาที่มีความบกพร่องในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการจัดการเรียนร่วมได้นำไปส่งเสริมและพัฒนาระบบให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งข้อมูลที่ได้รับจะสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่จะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องที่เรียนร่วมในระดับอุดมศึกษาได้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษาพิการเรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตซึ่งจำแนกเป็น ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านการเรียน ด้านการให้บริการสนับสนุนทางการศึกษา

1.2.2 เพื่อศึกษาความต้องการของนักศึกษาพิการเรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่ง จำแนกเป็น ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านการเรียน ด้านการให้บริการสนับสนุนทางการศึกษา

1.3 ความสำคัญของการวิจัย

1.3.1 ผลของการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบปัญหาและความต้องการของนักศึกษาพิการเรียนร่วมที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ จะได้รับข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับปัญหาและ ความต้องการของนักศึกษาพิการเรียนร่วม

1.3.2 ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาที่จัดการศึกษาให้กับผู้พิการเรียนร่วมในระดับอุดมศึกษา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานศึกษาที่จบการศึกษา สาขาวิชาที่เข้าศึกษา ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาของนักศึกษาพิการเรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านการเรียน ด้านการให้บริการสนับสนุนทางการศึกษา ความต้องการของนักศึกษาพิการเรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านส่วนตัว ด้านสังคม ด้านการเรียน ด้านการให้บริการสนับสนุนทางการศึกษา

1.4.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาพิการเรียนร่วมที่กำลังศึกษาอยู่และจบการศึกษาแล้วของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2551 - ปีการศึกษา 2556 จำนวน 300 คน

1.4.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาพิการเรียนร่วมที่กำลังศึกษาอยู่และจบการศึกษาแล้วมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2551 - ปีการศึกษา 2556 จำนวน 300 คน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหาของนักศึกษาพิการเรียนร่วม หมายถึง สิ่งที่ทำให้การเรียนรู้อและการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องไม่สามารถเป็นไปตามปกติ

ความต้องการของนักศึกษาพิการเรียนร่วม หมายถึง สิ่งที่จะช่วยให้การใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องสามารถเป็นไปตามปกติ

นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการเห็น หมายถึง นักศึกษาที่สูญเสียการเห็น ตรวจวัดการเห็นของสายตาดำดีเมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับ 6/60 หรือ 20/200 จนถึงไม่สามารถรับรู้ เรื่องแสงหรือบุคคลที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านตัวหนังสือที่ขยายใหญ่ด้วยอุปกรณ์เครื่องช่วย คนพิการ หรือเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก หากวัดความชัดเจนของสายตาดำดี เมื่อแก้ไขแล้ว อยู่ในระดับ 6/18 หรือ 20/70 ที่กำลังศึกษาอยู่และจบการศึกษาแล้ว ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต

นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง นักศึกษาที่สูญเสียการได้ยินเมื่อ ตรวจวัดการได้ยินแล้วสูญเสียตั้งแต่ 60 เดซิเบลขึ้นไป ที่กำลังศึกษาอยู่และจบการศึกษาแล้ว ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

นักศึกษาที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึง นักศึกษาที่มีระดับสติปัญญา ต่ำกว่าปกติเมื่อตรวจวัดระดับสติปัญญาแล้วและมีปัญหาทางด้านพฤติกรรม ด้านการใช้ทักษะ ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาที่มีความบกพร่อง ที่กำลังศึกษาอยู่และจบการศึกษาแล้ว ของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ด้านการให้บริการสนับสนุนทางการศึกษา หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ นักศึกษาที่มีความบกพร่องให้เข้าถึงบริการสนับสนุนนักศึกษาตามระบบการบริการนักศึกษาพิการ ของนักศึกษาที่มีความบกพร่อง ที่กำลังศึกษาอยู่และจบการศึกษาแล้ว ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต

ด้านส่วนตัว หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันของ นักศึกษาที่มีความบกพร่องในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ด้านสังคม หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสาร การพบปะกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม ของนักศึกษาที่มีความบกพร่องในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ด้านการเรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้ของนักศึกษาที่มีความ บกพร่องในขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

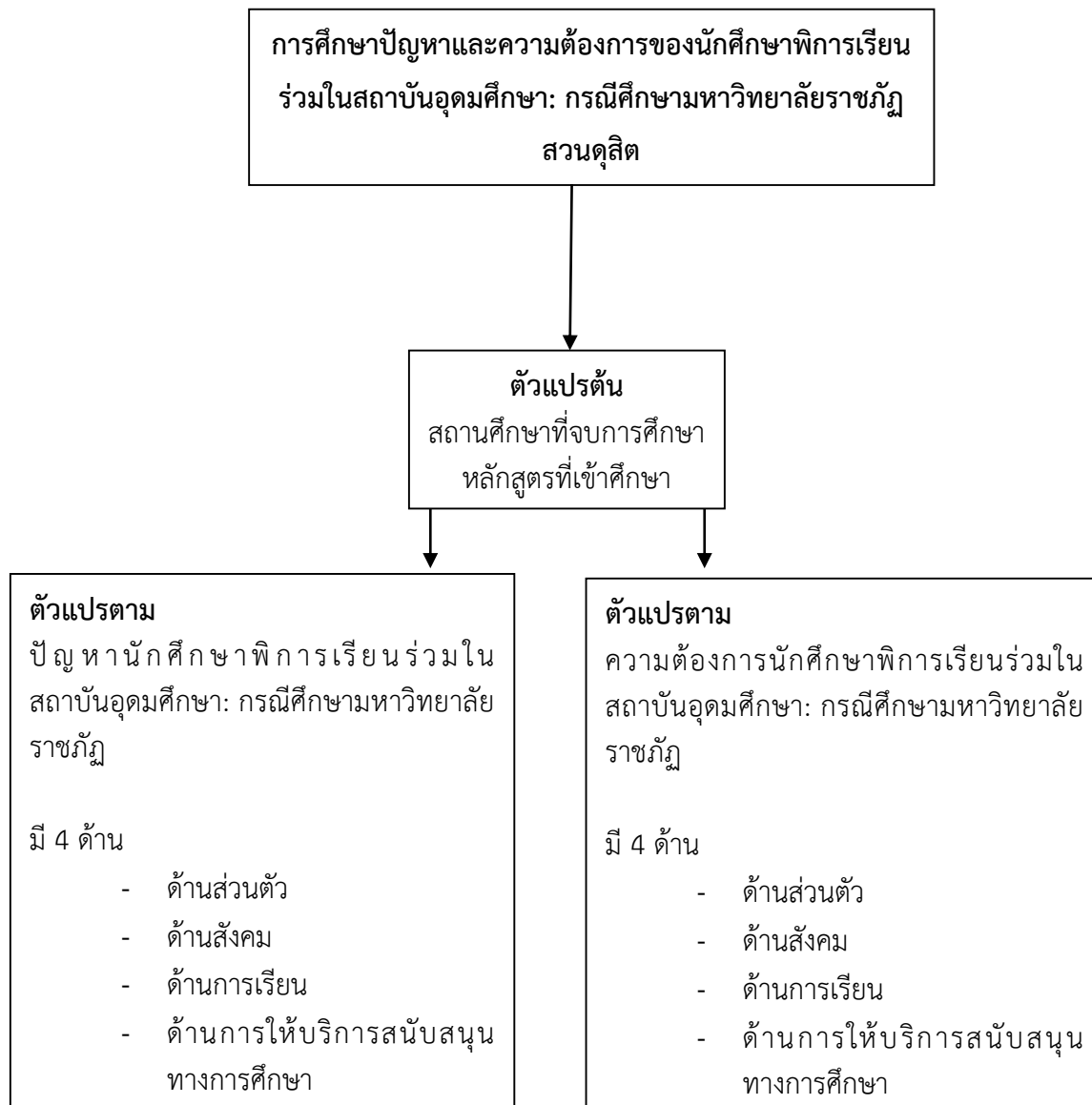
สถานศึกษาที่จบการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ที่นักศึกษาที่มีความบกพร่อง สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

หลักสูตรที่เข้าศึกษา หมายถึง สาขาวิชาที่นักศึกษาที่มีความบกพร่องได้เข้าศึกษา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการช่วยเหลือสิ่งอำนวยความสะดวกของนักศึกษาที่มีความบกพร่องรวมทั้งความต้องการการบริการสนับสนุนทางการศึกษาของ นักศึกษา ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ที่มีความบกพร่องได้พัฒนาตนเองอีกด้วย

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย